

Kratek opomnik za uveljavljanje ukrepov kmetijske politike za leto 2019

Spoštovani nosilci kmetijskih gospodarstev, posredujemo vam informacije o rokih in postopkih oddaje vlog in zahtevkov ter novostih pri ukrepih kmetijske politike za leto 2019. Podrobne informacije najdete na spletni strani Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, v Navodilih za uveljavljanje ukrepov kmetijske politike 2019.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) ter Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (ARSKTRP)

UVELJAVLJANJE UKREPOV KMETIJSKE POLITIKE ZA LETO 2019

Opozarjamo, da lahko ukrepe kmetijske politike, tudi plačilne pravice, uveljavlja le fizična oseba, pravna oseba, agrarna skupnost ali pašna skupnost, ki je za svoje kmetijsko gospodarstvo (KMG) odgovorna za izvajanje kmetijske dejavnosti in ki vse prijavljene kmetijske površine upravlja v svojo korist oz. korist KMG.

1 ROKI

Rok za oddajo zbirne vloge (ZV): od 25. februarja do vključno 6. maja 2019. Upravičenec, ki oddaja zahtevek za operacijo **Dobrobit živali – drobnica**, mora ZV vložiti najpozneje do vključno **3. maja 2019**, ker vložitev zahtevka po tem datumu ne omogoča izpolnjevanja pogojev!

Zamudni rok: od 7. maja do vključno 31. maja 2019. NE ZAMUJAJTE, ker se vam za vsak delovni dan zamude izplačila znižajo za 1 % oz. 3 % za shemo osnovnega plačila v primeru dodelitve plačilnih pravic iz nacionalne rezerve.

Spremembe ZV upravičenec sporoči ARSKTRP najpozneje do vključno 31. maja 2019. Spremembe ne pomenijo znižanja plačil, razen v primeru novih vlog ali zahtevkov (1 % znižanja plačil na delovni dan za novo dodane vloge ali zahtevke).

Spremembo kmetijske rastline je treba sporočiti tudi po 31. maju 2019 v naslednjih primerih:

- če spremenjena kmetijska rastlina vpliva na višino plačila za ukrep EK;
- če se na njivskih površinah, ki so vključene v ukrep KOPOP, poseje druga kmetijska rastlina, kot je navedena v ZV;
- če upravičenec spremeni vrsto zelenjadnice oz. datume setve ali sajenja ali predvidenega spravila, ki jih je navedel na obrazcu »Prijava zelenjadnic in obdobj prisotnosti«; spremembe mora sporočiti ARSKTRP vsaj tri dni pred iztekom datumov setve ali sajenja ali predvidenega spravila;
- če spremenjena kmetijska rastlina vpliva na izpolnjevanje pogojev za zeleno komponento;
- če gre za konopljo ali vrtni mak; spremembo je treba sporočiti tudi, če se katerikoli kmetijsko rastlino nadomesti s konopljo ali vrtnim makom;
- če upravičenec spremeni lokacijo naknadnih posevkov ali podsevkov trave ali podsevkov stročnic za zagotavljanje površin z ekološkim pomenom; spremembo lokacije sporoči ARSKTRP najpozneje do 15. avgusta 2019.

Drugi pomembni datumi, ki so različni od datuma za oddajo ZV:

- »**Obrazec za oddajo in prejem živinskih gnojil, digestata ali komposta**« se odda najpozneje do 15. decembra 2019, podpisan s strani oddajalca in prejemnika.
- »**Zapisnik o prigonu živali na pašo na planino ali skupni pašnik**« mora nosilec za govedi najprej posredovati pooblaščenim veterinarskim organizacijam, in sicer vsaj štiri dni pred posredovanjem tega zapisnika ARSKTRP oz. najpozneje 15 dni po prigonu. ARSKTRP se posreduje zapisnik najpozneje do 30. junija 2019.
- »**Vloga za izstop iz sheme za male kmete za leto 2019**« se lahko odda do vključno 6. maja 2019.
- **Primer višje sile ali izjemnih okoliščin** mora upravičenec pisno sporočiti ARSKTRP na predpisanem obrazcu v roku 15 delovnih dni od dneva, ko to lahko stori in priložiti ustrezna dokazila.

2 IZPOLNJEVANJE IN VLAGANJE ZV

ZV morajo vložiti nosilci KMG, ki:

- v letu 2019 uveljavljajo katerikoli ukrep kmetijske politike;
- so zavezanci za izpolnjevanje zahtev navzkrižne skladnosti;
- dajejo v promet živinska gnojila;
- so zavezanci za prijavo površin posebnih kultur;
- bodo postali člani organizacije proizvajalcev v sektorjih zelenjava, oljčno olje in namizne oljke ter hmelj;
- bodo postali člani skupin proizvajalcev za skupno trženje;
- so zavezanci za oddajo ZV v skladu s predpisom, ki ureja dopolnilne dejavnosti na kmetiji,
- so vključeni v petletne obveznosti (ukrep KOPOP oz. EK).

ZV nosilci KMG izpolnijo elektronsko in vložijo sami ali preko pooblaščenca. Dostop do aplikacije za elektronski vnos je preko spleta na: <http://e-kmetija.gov.si>. Za prijavo v sistem elektronskega poslovanja je treba pridobiti digitalno potrdilo kvalificiranega overitelja (certifikat). Če zbirno vlogo vlaga pooblaščenec, se mora pred elektronsko vložitvijo vloge (do 30. aprila 2019) registrirati tako, da pooblaščenec pošlje skenogram izpolnjene in podpisane

»Vloge za registracijo pooblaščenca in pooblastila za elektronsko vložitev zbirne vloge 2019« na elektronski naslov: aktrp@gov.si ali po pošti na naslov: ARSKTRP, Dunajska 160, 1000 Ljubljana. Tehnična navodila za prijavo v aplikacijo in podpis vloge so objavljena na spletni strani ARSKTRP, na portalu »Zbirna vloga 2019...od A do Ž«, naslov dokumenta: »Tehnična navodila za vnos zbirnih vlog in programov aktivnosti 2019«.

3 PRIPRAVA NA ODDAJO ZV IN UREDITEV PODATKOV V REGISTRIRANIH

ARSKTRP bo pred začetkom vnosa ZV za vse nosilce KMG, ki so oddali ZV v letu 2018, na svoji spletni strani <http://www.arsktrp.gov.si/> (na portalu Zbirna vloga 2019...od A do Ž) objavila t.i. »predtisk« oz. vnaprej pripravljen obrazec, ki vključuje podatke iz RKG na dan 20. januar 2019 in informacije, ki so pomembne za uveljavljanje ukrepov kmetijske politike v letu 2019.

Če so podatki v RKG neusklajeni oz. če ni določen namestnik nosilca KMG oz. če ste kot nosilec ali član pripisani na več KMG, je na predtisku o tem dodano opozorilo. **Neusklajene podatke je obvezno treba uskladiti na upravni enoti najpozneje en dan pred vnosom ZV, sicer vnos ZV ni mogoč.** Če opozorila ni, je vlagatelj vseeno dolžan podatke o spremembah na GERK-ih uskladiti z dejanskim stanjem v naravi. Priporočamo, da nosilci KMG pred vlaganjem ZV pregledate svoje GERK-e in jih uredite na upravni enoti, še posebej na območju Kamnika, Celja, Ljubljane, Novega mesta in Kočevja, kjer so novi ortofoto posnetki iz leta 2018. Vsi ažurni podatki o KMG so z vpisom KMG-MID številke dostopni na javnem pregledovalniku grafičnih podatkov RKG, na povezavi <http://rkg.gov.si/GERK/WebViewer/> (pregledovalnik RKG), kjer so dostopni tudi vsi grafični kontrolni sloji za leto 2019.

4 IDENTIFIKACIJA IN REGISTRACIJA ŽIVALI: OPOZORILO! V primeru nepravilnosti v zvezi z identifikacijo in registracijo (I&R) goveda, kopitarjev, drobnice in prašičev so predvidene sankcije, ki pomenijo znižanje plačil pri vseh ukrepih.

4.1 EVIDENCA IMETNIKOV REJNIH ŽIVALI (EIRŽ) – ukinitvev izjeme za enega prašiča: zaradi spremembe predpisov je bila ukinjena izjema pri registraciji KMG z enim prašičem. Vsa gospodarstva, tudi tista, ki redijo enega prašiča, se morajo vpisati v EIRŽ in registrirati KMG. Če imetnik prodaja prašiče na taka gospodarstva, svetujemo, da kupce opozori, da morajo registrirati KMG.

4.2 EVIDENCA REJNIH ŽIVALI: nosilec KMG v evidenco sporoči **podatke o staležu rejnih živali po vrstah in kategorijah na 1. februar 2019** ob oddaji ZV. Istočasno sporoči tudi podatke o neposredni prodaji kravjega mleka, vključno z mlekom, uporabljenim za mlečne izdelke, ki so namenjeni neposredni prodaji.

4.3 CENTRALNI REGISTER GOVEDA (CRG) – sporočanje premikov goveda na planino/skupni pašnik: nosilec KMG mora obvezno prigrasiti premike goveda na planino/skupni pašnik s pomočjo zapisnika o prigonu pooblaščenca veterinarski organizaciji vsaj štiri dni pred posredovanjem tega zapisnika ARSKTRP oz. najkasneje 15 dni po prigonu.

4.4 CENTRALNI REGISTER KOPITARJEV (CRK): za ukrepe kmetijske politike za leto 2019 se podatki o kopitarjih prevzamejo neposredno iz CRK. Zahteva za identifikacijo kopitarja mora biti vložena v roku 30 dni, da se kopitarju čim prej dodeli življenjska številka, ki je eden od pogojev za izvajanje ukrepov. Za vlagatelje je pomembno, da so podatki o kopitarjih in vse spremembe sproti sporočeni v CRK. Neustrezni podatki lahko občutno vplivajo na izpolnjevanje pogojev za izplačilo.

5 POSTOPEK REGISTRACIJE OBRATOV NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE: POMEMBNO! Na obrazcu za registracijo obrata so v letošnjem letu polja predizpolnjena s podatki iz zadnje vloge, ki je bila registrirana v Register obratov. Nosilec dejavnosti mora podatke skrbno preveriti. Če je prišlo v letošnjem letu do sprememb, je nosilec dejavnosti dolžan podatke spremeniti oz. dopolniti, če se ti razlikujejo od tistih, ki jih vsebuje predtiskana vloga.

6 SPREMEMBE SHEM NEPOSREDNIH PLAČIL za leto 2019:

6.1 Površina z ekološkim pomenom »praha za medonosne rastline« (zelena komponenta):

- za lan in sončnice je minimalno obdobje obvezne prisotnosti od 15. aprila do 15. oktobra;
- na seznam medonosnih rastlin so dodane rastline: bela gorjušica, oljna redkev, mešanice več medonosnih rastlin s seznama in mešanice z drugimi kmetijskim rastlinami pod pogojem, da je več kot 50 % vzniklih rastlin medonosnih rastlin s seznama. Prisotnost je treba zagotoviti v obdobju od 15. aprila do 15. oktobra tekočega leta.

6.2 Pri podpori za zelenjadnice se spremenijo določeni pogoji upravičenosti:

- ena ali več vrst zelenjadnic mora biti prisotna najmanj 60 dni (nepretrgoma ali največ v dveh delih) v obdobju od datuma oddaje ZV za leto 2019 do 15. oktobra 2019. Prisotnost zelenjadnic pomeni posejano ali posajeno zelenjadnico. Če je setev ali sajenje opravljeno pred datumom oddaje ZV za leto 2019, se 60-dnevno obdobje prisotnosti začne šteti z datumom oddaje ZV za leto 2019. Če se 60-dnevno obdobje zagotavlja v dveh delih,

je rok setve ali sajenja zelenjadnice za drugi del obdobja 30. september 2019. Prisotnost zelenjadnice se zaključi z datumom začetka spravila zelenjadnice, če se pobira kot celotna rastlina (npr. solata, zelje), oz. z datumom zaključka spravila, če se pobira le del zelenjadnice ali plodovi (npr. paradižnik) in je zelenjadnica še vedno v fazi tehnološke zrelosti. Zaradi teh sprememb je v ZV 2019 dodan obrazec »Prijava zelenjadnic in obdobj prisotnosti«, v katerega se bo za vsako vrsto zelenjadnic vpisal datum setve/sajenja in spravila.

- Sladka koruza ni več upravičena do podpore, upravičena pa je postala redkev (razen oljna redkev), npr. črna redkev, daikon redkev.

6.3 Shema za male kmete: če nosilec KMG v letu 2019 želi izstopiti iz sheme za male kmete, lahko vlogo za umik iz sheme odda do vključno 6. maja 2019, torej ob oddaji ZV. Zamudnega roka ni.

6.4 Pri shemi plačila za mlade kmete in/ali vlogi za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve za mlade kmete je treba pred oddajo zbirne vloge urediti dokazila, da ima mladi kmet učinkovit in dolgotrajen nadzor nad kmetijo, torej da sprejema odločitve, povezane z vsakodnevnim upravljanjem kmetijske dejavnosti kmetije in z ugodnostmi ter finančnimi tveganji. Podrobnejša pravila oz. navodila bodo objavljena naknadno.

7 UKREPI PRP 2014–2020

7.1 Ukrep kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (ukrep KOPOP):

Od leta 2019 dalje je spet mogoče vstopiti v operacijo »Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje«.

Če v letu 2019 prvič vstopate v ukrep KOPOP, morate najpozneje **do 5. maja 2019** opraviti **6-urni program predhodnega usposabljanja**. Enako velja tudi za upravičence, ki bodo prevzeli obveznost od drugega KMG, pa do sedaj niso bili vključeni v ukrep KOPOP. Če ste predhodno usposabljanje opravili že v letu 2015, 2016, 2017 ali 2018, v ukrep KOPOP pa v tem letu niste vstopili, se šteje, da imate obveznost predhodnega usposabljanja opravljeno in vam v letu 2019 tega usposabljanja ni treba opravljati ponovno.

Če ste se v ukrep KOPOP vključili v letu 2015, 2016, 2017 ali 2018, morate najpozneje **do 15. marca 2019** opraviti **4-urni program rednega usposabljanja za leto 2018**. Če se v ukrep KOPOP vključite v letu 2019 ali pa ste se v ta ukrep vključili že v letu 2015, 2016, 2017 ali 2018, morate najpozneje **do 20. decembra 2019** opraviti **4-urni program rednega usposabljanja za leto 2019**. Upravičenci, ki ste v ukrep KOPOP vstopili v letu 2017, morate storitev svetovanja uporabiti najpozneje do 31. decembra 2019.

Pri operaciji »Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje« upoštevajte, da morajo biti živali avtohtonih in tradicionalnih pasem vpisane v izvorno rodovniško knjigo, rodovniško knjigo oz. registre ali evidence porekel. ARSKTRP podatke o vpisu za govedo in konje preverja glede na stanje na dan 1. februar 2019, za prašiče, ovce, koze in kokoši pa glede na stanje en dan pred oddajo ZV za leto 2019.

OPOZORILO! Da se pri izvajanju ukrepa KOPOP izognete sankcijam, morate:

- 6-urno predhodno in 4-urno redno usposabljanje opraviti v predpisanih rokih;
- ukrep KOPOP izvajati v skladu s predpisanimi pogoji;
- voditi vse predpisane evidence na predpisanih obrazcih, ki so dostopni na spletni strani ARSKTRP;
- na KMG hraniti račune o nakupu gnojil, FFS, semen/sadik avtohtonih in tradicionalnih sort, podlag sadnega drevja ipd., deklaracije, izjave o opravljenih strojnih storitvah itd.;
- ob izdelavi programa aktivnosti (PA) svetovalcu predložiti na vpogled podatke o gnojilnem načrtu, izdelanem na podlagi veljavne analize tal, ki vključuje podatke o vsebnosti P, K in organske snovi, kopije analiz tal in gnojilnih načrtov pa v fizični obliki ali kot skenogram ob oddaji ZV poslati ARSKTRP; kot še veljaven datum izdelave analize tal se za leto 2019 upošteva 1. januar 2016.

7.2 Ukrep ekološko kmetovanje (ukrep EK): upravičenci do plačil za izvajanje ukrepa EK morate:

- opraviti 6-urni program usposabljanja najpozneje do 20. decembra 2019;
- najmanj enkrat v obdobju trajanja obveznosti uporabiti storitev svetovanja;
- imeti v prvem letu trajanja obveznosti, najpozneje do 20. decembra 2019, izdelan individualni načrt preusmeritve KMG iz konvencionalne v ekološko pridelavo, če boste uveljavljali plačilo za preusmeritev v prakse in metode ekološkega kmetovanja;
- če v letu 2019 v okviru ukrepa EK uveljavljate plačilo za pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin, mora biti KMG vpisano v SEME-register do 23. februarja 2019.

7.3 PA za ukrepa KOPOP in EK: upravičenci, ki prvič vstopate v ukrep KOPOP oz. ukrep EK, morate imeti PA izdelan najpozneje na dan oddaje zahtevka za ukrep KOPOP oz. ukrep EK. Če se vključite v izvajanje ukrepov KOPOP in EK, se za KMG pripravi skupen PA za oba ukrepa. PA se izdelava za KMG, razen za planino. Če ima KMG tudi planino in se z njenimi površinami vključi v operacijo »Planinska paša« v okviru ukrepa KOPOP, se za to planino izdelava ločen PA. Dopolnitev PA je potrebna, če:

- imate za ukrep KOPOP izdelan PA v letu 2015, 2016, 2017 ali 2018, v letu 2019 pa ste pridobili nove GERK-e;

za te GERK-e morate pri operaciji »Poljedelstvo in zelenjadarstvo« izdelati zasnovno kolobarja; uporabljate mineralna gnojila in nimate vpisanih analiz tal in gnojilnih načrtov za vse GERK-e oz. v letu 2019 vstopate v nove operacije / zahteve ukrepa KOPOP;

- imate za ukrep EK izdelan PA v letu 2015, 2016, 2017 ali 2018, v letu 2019 pa ste pridobili nove GERK-e oz. uporabljate za ta ukrep dovoljena mineralna gnojila in nimate vpisanih analiz tal in gnojilnih načrtov za vse GERK-e.

Pri ukrepih KOPOP in EK je za nove GERK-e treba vpisati analize tal in priložiti skenograme analiz tal in gnojilnih načrtov.

7.4 Ukrep OMD: v letu 2019 se je spremenil obseg OMD. Nobeno območje ni izpadlo iz OMD. Na novih vključenih površinah bo mogoče z letom 2019 uveljavljati zahtevke OMD. Zaradi sprememb GERK-ov (koordinatni sistem, DMR) in sprememb OMD se ponovno izvede točkovanje KMG v OMD za vsa KMG.

7.5 Ukrep dobrobit živali (DŽ)

Operacija DŽ – prašiči: za KMG oz. za G-MID-e, na katerih je bil program DŽ izdelan že za leto 2018, morajo biti pregled gospodarstva, vnos podatkov v CRPš, posodobitev programa DŽ in vnos podatkov v CRPš izvedeni najpozneje do **25. februarja 2019**.

OPOZORILO! S sporočanjem staleža je bilo treba začeti že s **1. januarjem 2019**, ko je po novem treba poleg števila plemenskih svinj, plemenskih mladic, tekačev in prašičev pitancev sporočiti še **število sesnih pujskov**. Podatki o staležu prašičev na dan 1. februar, sporočeni v CRPš v skladu s predpisom, ki ureja ukrep DŽ, se morajo ujemati s podatki o staležu prašičev na dan 1. februar, ki so sporočeni v CRPš na podlagi predpisa, ki ureja Evidenco imetnikov rejnih živali in Evidenco rejnih živali.

Uporaba krmne mešanice, ki vsebuje najmanj 8 % vlaknine v suhi snovi, ni več upravičena do plačila. Zdaj zahteva vključuje le dodatno ponudbo strukturne voluminozne krme.

Operaciji DŽ – govedo in DŽ – drobnica: sprememba operacije DŽ – drobnica v letu 2019! Drobnica se mora pasti neprekinjeno najmanj 210 dni ali najmanj 180 dni na KMG, ki so razvrščena v območje s krajšo vegetacijsko dobo, v času od 15. marca do 30. novembra 2019. KMG je razvrščeno v območje s krajšo vegetacijsko dobo, če ima na dan 21. februar 2019 v RKG več kot 50 % grafične površine GERK-ov z vrsto rabe 1300, 1320 in 1222 znotraj območja s krajšo vegetacijsko dobo.

OPOZORILO! Za živali, za katere uveljavljate zahtevek za operaciji DŽ – govedo in DŽ – drobnica, morajo biti izpolnjene vse zahteve I&R. Pri operaciji DŽ – govedo živali, za katere so v tekočem letu ugotovljena neskladja glede pravočasnosti prigrasitev, niso upravičene do plačila za DŽ, hkrati pa se te živali upoštevajo tudi pri znižanju plačil.

Koprološke analize in tretiranje živali na podlagi rezultatov koproloških analiz morajo biti opravljeni **pred začetkom paše**. Za datum začetka paše, ki se ga pri pregledu na kraju samem upošteva za preverjanje pravočasnosti izvedbe koprološke analize in tretiranja živali, se šteje datum začetka paše iz dnevnika paše, ki je lahko drugačen od datuma »Začetek paše«, naveden na podobrazcu za DŽ – govedo. Rejci morate imeti dokazila o opravljenih koproloških analizah.

OPOZORILO! Začetka obdobja paše ni mogoče uveljavljati pred datumom vnosa zahtevka za operacijo DŽ – govedo oz. DŽ – drobnica. Za koprološko analizo se vzame: **najmanj en skupen vzorec blata za vsakih 20 govedi, ne glede na kategorijo goveda (NOVO v letu 2019!), za drobnico pa najmanj en skupen vzorec blata za vsakih 100 živali.**

Pri izvajanju paše goveda in drobnice je treba upoštevati, da je paša na določenih ekološko pomembnih območjih, ki so navedena v prilogi uredbe DŽ, omejena ali prepovedana.

8 NAVZKRIŽNA SKLADNOST – novost, ki se uveljavlja z letom 2019: pri standardu PZR 2 »OHRANJANJE PROSTOŽIVEČIH PTIC« je od leta 2019 naprej nekoliko večje območje, na katerem se preverja zahteve iz tega standarda.

9 KAM PO INFORMACIJE:

- Podrobnejša navodila za uveljavljanje ukrepov kmetijske politike za leto 2019 so na **spletni strani ARSKTRP »Zbirna vloga 2019...od A do Ž«**.
- **Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, Dunajska cesta 160, 1000 Ljubljana;** uradne ure: ob ponedeljkih od 8.30 do 12. ure, ob sredah od 8.30 do 12. ure in od 13. do 15. ure ter ob petkih od 8.30 do 12. ure; **KLICNI CENTER: tel.: (01) 580 77 92;** od ponedeljka do četrтка od 7.30 do 15. ure in ob petkih od 7.30 do 14. ure. E-pošta: aktrp@gov.si, spletna stran: www.arsktrp.gov.si.
- **Območni kmetijsko gozdarski zavodi pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije.**